

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно – аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.* *Головний редактор* О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:*, Т. Гранчак, С. Горова, В. Бондаренко, Н. Тарасенко, І. Соколова. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40 – річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524 – 25 – 48, (044) 525 – 61 – 03.Е – mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.htm. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 60
(14 серпня 2012 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	2
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	21
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	23
ПОЛІТИКА	27
ЕКОНОМІКА.....	31
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ	34

КИЇВ 2012

У ЦЕНТРІ УВАГИ

ЦВК завершила прийом документів для реєстрації кандидатів у народні депутати України

13 серпня Центральна виборча комісія закінчила прийом документів від партій та кандидатів у мажоритарних округах для реєстрації їх у загальнодержавних і мажоритарних округах.

Прийом документів почався ще в перший день початку передвиборної агітації – 30 липня. Зокрема, Закон «Про вибори народних депутатів України» встановлює вичерпний перелік документів, необхідних для реєстрації кандидатів.

Нагадаємо, що партії мають подати заяви про реєстрацію кандидатів, копії свідоцтва про реєстрацію партії та її статуту, рішення вищого керівного органу про висунення кандидатів у депутати, виборчий список кандидатів, який має містити відомості про висунутих осіб: про освіту, посаду, місце проживання, партійність, наявність або відсутність судимостей.

Також повинні додаватися заяви осіб, які хочуть стати кандидатами в депутати, у яких вони заявляють про намір балотуватися у Верховну Раду, але в разі обрання депутатом вони зобов'язуються припинити діяльність, несумісну з депутатським мандатом.

Крім того, під час реєстрації повинні додаватися декларації про майно, доходи та витрати, а також документ про внесення грошової застави.

Примітно, що ЦВК приймає рішення про реєстрацію або відмову в реєстрації кандидатів у депутати не пізніше п'яти днів з дня прийняття документів. Відсутність будь-яких передбачених Законом документів дає підстави Центрвиборчкому відмовити в реєстрації ([cvk.gov.ua](http://www.cvk.gov.ua) (<http://www.cvk.gov.ua>). – 2012. – 13.08).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб.

Китайські інвестиції: вигоди і ризики для України

Кінець червня 2012 р. відзначився істотною активізацією двосторонніх відносин між Україною та Китаєм, результатом чого стало підписання ряду інвестиційних угод. Зокрема, 26 червня між Національним банком України й Народним банком Китаю було підписано угоду про валютну операцію своп на загальну суму 15 млрд юанів (2,36 млрд дол.), яка стала першою такою угодою у фінансовій історії України. Свop-угода укладена на три роки й за взаємної згоди може бути продовжена.

Валютна угода з Україною – 21-ша за рахунком для Китаю із зарубіжними країнами, яку укладено за останні три роки. Зазначена угода надає можливість суб'єктам господарювання двох країн використовувати національні валюти для здійснення експортно-імпорتنих операцій і проведення розрахунків у національних валютах без залучення валют третіх країн. «Укладання цієї угоди є важливим кроком у розширенні використання національних валют у зовнішньоторговельних розрахунках. Це дасть змогу поліпшити платіжно-розрахункові відносини між компаніями України й Китаю, збільшити обсяги двосторонньої торгівлі та інвестицій між двома країнами», – вказується в прес-релізі НБУ.

Не менш важливим стало підписання 28 червня кредитної угоди в обсязі 3 млрд дол. для фінансування проектів у сільськогосподарській галузі, що реалізовуватимуться в Україні. Документ підписано з української сторони Мінагрополітики, а з китайської – Експортно-імпортним банком Китаю та схвалено українським парламентом. «Підписання меморандуму про виділення 3 млрд дол. для розвитку аграрного сектору нашої країни – закономірне проміжне рішення в рамках співробітництва й домовленостей між керівниками наших країн», – пояснив необхідність цього кроку профільний міністр М. Присяжнюк. На його думку, китайське фінансування посприє поліпшенню товарообігу сільськогосподарської продукції та продовольства й збільшенню його обсягу, а також надходженню нових інвестицій в аграрний сектор України, що дасть змогу збільшити продуктивність, поліпшити фінансові можливості сільгоспвиробників країни і, відповідно, технічне переоснащення.

Ще одну угоду, що передбачає можливість відкриття для України спеціальної кредитної лінії на суму 3 млрд 656 млн дол. для реалізації програми заміщення споживання природного газу українським вугіллем, підписали Міністерство енергетики та вугільної промисловості України й Держбанк розвитку КНР.

Крім того, Китай профінансує будівництво експреса з Києва до міжнародного аеропорту «Бориспіль». Відповідну угоду ратифікував уряд Китаю. Документ передбачає виділення аеропорту «Бориспіль» кредиту 372,3 млн дол. під держгарантії. Проект побудови експреса передбачає прокладання 16 км залізничних шляхів, 3,5 км залізничної естакади й термінал на залізничному вокзалі. За пайової участі «Борисполя» будуть закуплені чотири електропоїзди по п'ять вагонів кожний. Кредит видається терміном на 15 років зі ставкою LIBOR+3,5 % та пільговим періодом чотири роки.

Активно співпрацюють країни і у сфері високих технологій. Як повідомили в Державному космічному агентстві України, можливі напрями співробітництва в місячній програмі стали предметом обговорення українських та китайських партнерів під час візиту в Україну, що відбувався 5–6 липня, делегації представників Китайської національної космічної адміністрації та менеджменту китайської промислової корпорації «Велика стіна». Співпраця з дослідження Місяця й Марса належить перспективним напрямом партнерства нової українсько-китайської програми

співробітництва у сфері дослідження та використання космічного простору в мирних цілях на 2011–2015 рр., підписаної у вересні 2010 р.

У планах Китаю також розширення співпраці з Україною у сфері важкого машинобудування. 11 липня стало відомо, що Україна й Китай готують розширення укладеного у 2011 р. контракту (20 млн дол.) на постачання українських силових установок з двигуном БТД-2Е 9 (1200 кінських сил) для китайського основного бойового танка МВТ-2000.

Паралельно з економічним співробітництвом активізувалися політичні контакти між країнами. Як повідомив директор департаменту інформаційної політики МЗС О. Волошин, наразі відбувається підготовка візиту Президента України В. Януковича до Китаю, а поки Китай з офіційним візитом відвідав міністр закордонних справ України А. Грищенко.

Особливе значення Китаю серед стратегічних партнерів України було підкреслено Президентом України в цьогорічному Посланні до Верховної Ради. Залучення китайських інвестиційних і технологічних можливостей у різні галузі української економіки є пріоритетним напрямом українсько-китайського співробітництва, зазначив В. Янукович у зверненні до депутатів.

Інтерес з боку України до Китайської Народної Республіки обумовлений рядом факторів економічного та політичного характеру. Сьогодні Китай має одну з найбільших світових економік, передову армію й заслужено посідає своє місце серед провідних держав світу. На тлі «заморожених» відносин з ЄС і відсутності прогресу в переговорах щодо ціни на газ та Митного союзу з Росією китайські інвестиції дуже доречні для України, зазначає газета «Сьогодні». Китайські кредити є також альтернативою більш дорогим російським, однак невідомо, чим обернеться для України «китайська експансія» та як це відіб'ється на взаємовідносинах з Росією, яка традиційно конкурує з Китаєм в Азії, а тепер ще й у Європі.

Українські експерти активно обговорюють підписані в Пекіні договори. Що стосується своєї угоди, переважають оцінки, згідно з якими досягнута угода, безумовно, є позитивним моментом для розвитку двосторонніх торгових відносин з другою за розмірами валового внутрішнього продукту економікою світу.

Глава українського офісу ТОВ «Брокерський дім “Відкриття”» О. Стародубцев вважає, що підписання двосторонньої угоди між НБУ й Народним банком Китаю – початок нового шляху. «Те, що в розрахунках України з Китаєм можна виключити долар, це дуже позитивно. Як правило, посередник між двома сторонами зайвий. Долар – нестабільна валюта, тому з товарообміну між країнами її краще прибрати», – зазначив О. Стародубцев.

Водночас експерт зазначив, що НБУ має доопрацювати механізм розрахунку в юанях і встановити стабільний курс китайської валюти щодо української гривні.

Головний економіст інвестиційної компанії Dragon Capital О. Білан заявила, що, хоча юань не є вільноконвертованою валютою, підписання своєї побічно сприятиме стабільності курсу грн/дол. «НБУ обмінює гривню на китайські юані. Таким чином, Нацбанк одержує в тимчасове, проте тривале користування (як мінімум, на три роки) великий обсяг іноземної

валюти. У результаті своєї НБУ поповнить свої золотовалютні запаси, які почали скорочуватися в травні через виплати за кредитами МВФ і, швидше за все, продовжили зниження в червні через інтервенції на підтримку курсу гривні і виплат за боргами уряду, – сказала О. Білан. – Для України це вдала операція, особливо за поточних умов, коли через несприятливу ситуації на світових фінансових ринках доступ до зовнішнього фінансування надзвичайно ускладнено».

Експерт зазначає, що історично більшість зовнішньоторговельних контрактів України з Китаєм укладалася в доларах США. Однак цілком імовірно, що після цієї операції частину зовнішньоторговельних контрактів з Китаєм буде переоформлено в юані, оскільки в імпортерів буде можливість придбати юані в НБУ. Таким чином, знизиться попит з боку імпортерів на долар США, що позитивно позначиться на доларовому сегменті валютного ринку. При цьому О. Білан вважає, що, зі свого боку, Китай зацікавлений у розширенні сфери обігу юаня. Тому в останні рік-два активно укладає такі угоди з центральними банками інших країн.

На думку директора казначейства Євразійського банку розвитку (ЄАБР) С. Єлагіна, використання національних валют для взаємних розрахунків, виключивши з них валюту-посередник (долар чи євро), потенційно може дати ефект як у вигляді поліпшення платіжно-розрахункового балансу між країнами, так і в плані збільшення взаємних інвестицій та обсягів торгових операцій. «Однак я не думаю, що наявність такої, безумовно, позитивної опції автоматично призведе до всіх цих ефектів. Щоб механізм зміг реально запрацювати, необхідно, насамперед, чітко опрацювання механізмів розрахунків і курсоутворення під час проведення двосторонніх розрахунків у національних валютах. Якщо бізнесу не буде вигідно проводити розрахунки в національних валютах, наявність жодних угод цьому не допоможе», – сказав скарбник ЄАБР.

Тим часом українські банки, які мають коррахунки в китайських фінансових установах і, відповідно, можуть залучати юані в Україну, поки лише придивляються до юаня як до засобу платежу за своїми контрактами. Банкіри наголошують, що в Україні немає ринкового курсоутворення для юаня, його курс до гривні формується через крос-курс, відповідно, залежить від курсу американського долара. У зв'язку з цим для розрахунків віддають перевагу останньому. Якби в Україні було два-три експортери, які завозять юані, то тоді вже можна було б говорити про нормальне курсоутворення, констатують банківські експерти.

При тому що свої укладають для проведення розрахунків у національній валюті як з імпорту, так і експорту, на сьогодні складно уявити собі українського експортера, який добровільно відмовляється від валютної виручки і за свої продані товари в Китай готовий отримувати гривню. З цього випливає, що зусилля НБУ щодо збільшення товарообігу між Україною й Китаєм навряд чи будуть стимулом для експортерів.

Водночас імпортери, дійсно, поповняють свій інструментарій для хеджування валютних ризиків. Хоча в останні роки головним фактором у цьому питанні є стабільний курс гривні щодо долара США. Таким чином

імпортер упевнений, що за проданий в Україну товар він точно зможе купити долари за стабільною ціною для проведення розрахунків. У зв'язку з тим що сьогодні спостерігається тенденція до слабкої девальвації нацвалюти, цілком імовірно, що попит на своповий юань поживається. Хоча все залежить від того, за якою ціною Нацбанк буде його реалізовувати. Озвучені С. Арбузовим параметри договору своп не дають уявлення про точний курс, який застосовувався під час укладання угоди. Однак, усе-таки, можна припустити, що в ціну буде закладатися і вартість свопу.

Експерти вважають, що більше преференцій від укладеної угоди отримають українські імпортери. Це, у свою чергу, матиме вплив на макрорівні, зокрема сприятиме зростанню і так не слабкого дефіциту зовнішньої торгівлі. У короточасній перспективі такий чинник може бути компенсований за рахунок припливу юанів і збільшення капітального рахунку, що нівелює вплив на платіжний баланс.

Максимально корисний ефект від таких угод своп може бути у випадку рівнозначного рівня двосторонньої торгівлі, коли експорт та імпорт приблизно врівноважені, припускають експерти. Тоді угода може бути закрита «в нуль» з вигодою для обох сторін. Однак після закінчення угоди НБУ доведеться повертати Китаю його «народні гроші». Але виникне необхідність, у зв'язку з тим, що значного притоку експортної виручки в юанях очікувати не доводиться, для закриття угоди вилучити частину резервів у доларах США й обміняти їх на китайську валюту.

Якщо виходити з цілей угоди для української сторони, більш вигідним є визначення обсягу, який приблизно дорівнює негативному сальдо в двосторонній торгівлі з Китаєм. Це дасть змогу скоротити вилучення фінансових ресурсів, необхідних для купівлі американського долара, який до цього часу використовується в розрахунках за торговельними контрактами між українськими та китайськими компаніями.

З огляду на це обсяг прямих іноземних інвестицій з Китаю демонструє достатньо обережне ставлення до України. Так, станом на кінець II кварталу 2011 р. обсяг прямих інвестицій з КНР становив лише 14,7 млн дол., тобто лише 0,03 % від загального обсягу ПІІ в Україну. Тому, якщо Україна не має припливу значних обсягів прямих інвестицій з Китаю, під час підписання своп-угоди цілком логічним було б виходити на обсяг (виходячи з динаміки дефіциту торгівлі) не менший за 5 млрд дол. Щоправда, отримані за угодою своп юані Нацбанк не зможе зарахувати у свої резерви. Як заявив глава НБУ, поки ця грошова одиниця не розглядається як резервна, хоча він не виключив такої перспективи з урахуванням виконання завдання щодо диверсифікації активів Центробанку.

У ЄАБР вважають, що угода своп України та Китаю корисна з точки зору віддаленої перспективи юаня як потенційного кандидата на резервну валюту. У поточній ситуації на світових ринках звучить дедалі більше заяв про необхідність диверсифікації валютних резервів, а валюта, яку активно використовують для розрахунків, має чимало шансів отримати такий статус, навіть хоча б у регіональному масштабі. Водночас керівництво КНР упевнене, що протягом 5–10 років юань може стати повністю конвертованим.

Коментуючи підписаний договір, виконавчий директор Міжнародного фонду Блейзера О. Устенко поставив під великий сумнів зміцнення юаня, тому що його курс, так само як і гривні, усе одно прив'язаний до долара. «У цій ситуації юані будуть вигідні при укладанні довгострокових експортних поставок з України, в інших випадках бізнес буде орієнтований на більш стабільну валюту», – вважає експерт.

Зі свого боку експерт-аналітик О. Охріменко звернув увагу на те, що обсяг експорту китайських товарів в Україну на сьогодні набагато перевищує поставки товарів українських виробників до Китаю, а тому такий договір вигідний, насамперед, КНР, а не Україні. Цю ж думку підтримує і виконавчий директор Європейської бізнес-асоціації Г. Дерев'янка.

Підняті експертами питання стосуються також планів Нацбанку щодо укладання угоди своп з Центробанком Росії, можливість підписання якої анонсував глава НБУ С. Арбузов. Товарообіг між Україною і РФ у разі більше, ніж з Китаєм, але базові показники зовнішньої торгівлі однакові – імпорту перевищує експорт. Найімовірніше, українські підприємства за поставлену з Росії продукцію частіше розраховуються в рублях. Однак, враховуючи приблизно однакову ментальність щодо довіри до національних валют, а також те, що Центробанк Росії проводить регулярну девальвацію рубля, можуть демонструвати слабкі перспективи різкого збільшення обсягу карбованцевих розрахунків. Прикладом можуть бути розрахунки України за імпортований російський газ. Незважаючи на досягнуту домовленість про оплату його поставок у рублях «Нафтогаз» розрахувався в російській нацвалюті тільки один раз – у листопаді минулого року, і це була тільки частина платежу.

Експерти доходять висновку, що угоди своп, безумовно, корисні, у тому числі і в плані розширення інструментарію в рамках двосторонніх розрахунків, однак потужного й різкого позитивного ефекту очікувати не варто.

У НБУ, у свою чергу, вважають, що укладання зазначеної угоди є важливим кроком у розширенні сфери використання національних валют для проведення зовнішньоторговельних розрахунків, зокрема з одним з найбільших торгових партнерів України. Очікуваним ефектом має стати поліпшення платіжно-розрахункових відносин між українськими й китайськими компаніями, збільшення обсягів двосторонньої торгівлі та інвестицій між Україною й Китаєм.

Неоднозначні експертні оцінки були висловлені з приводу перспективи **залучення 3 млрд дол. китайських інвестицій для розвитку сільського господарства**. За планами Міністерства аграрної політики і продовольства, значні капіталовкладення потрібні в налагодження нових ліній з виробництва добрив, у модернізацію сільськогосподарського машинобудування, на розвиток зернової галузі, землеробства, закупівлю насіння та інших культур. За словами міністра аграрної політики й продовольства України М. Присяжнюка, серед проектів співробітництва «плани спільного будівництва заводу з виробництва пестицидів і гербіцидів, оскільки Україна нині на 100 % імпортує хімікати на суму 1 млрд дол. Україна також

зацікавлена в тих сільгоспмашинах, які виробляє Китай. На першому етапі ми будемо розвивати імпорту, але вже проводиться робота зі створення СП для виробництва тракторів на території нашої країни», – сказав міністр. Він також повідомив, що розглядається ряд інших проектів, які зачіпають різні сільськогосподарські сфери – від тваринництва та рослинництва до модернізації українських зерноперевалочних елеваторів у портах. Міністр зазначив, що масштабні програми співробітництва в перспективі дадуть змогу Україні й Китаю вийти на експорт сільськогосподарської продукції на ринки третіх країн.

«У нашої країни таких власних ресурсів немає, і найближчим часом не буде. До того ж додаткові 3 млрд дол. інвестицій у сільське господарство приведуть до зростання ВВП, створення робочих місць, вирівнювання платіжного балансу, підвищення рейтингу України як одного з ключових експортерів зернових», – вважає старший аналітик інвестиційної компанії «АРТ Капітал» А. Патіота.

Як відомо, вітчизняний агропром не може похвалитися достатньою бюджетною підтримкою. Наприклад, у поточному році в цілому Міністерству аграрної політики і продовольства з держбюджету має бути виділено 4,9 млрд грн. При цьому витрати на утримання Міністерства внутрішніх справ у 2012 р. становлять майже 13 млрд грн, а на соціальні потреби країни, у тому числі дотування Пенсійного фонду – понад 66 млрд грн. Це не означає, що 24,3 млрд грн китайських ресурсів, на які скориговані граничні обсяги дефіциту й державного боргу, будуть отримані в один момент. «Сума буде наповнюватися після підписання індивідуальних кредитних угод протягом року. І відповідно до рішень уряду буде здійснюватися фінансування на умовах як безпосередньої державної підтримки в сільському господарстві України, так і на кредитній поворотній основі нашого аграрного сектору», – пояснює перший заступник міністра фінансів А. Мярковський, який представляв законопроект про отримання китайської позики у Верховній Раді.

Кошти залучаються на термін до 15 років. При цьому плата за їх використання становитиме 4,5 % плюс шестимісячна ставка LIBOR. Якщо врахувати, що нині LIBOR коливається в межах 0,7–0,8 %, кредит обійдеться Україні в 5,2–5,3 % на рік. За грубими підрахунками, з урахуванням відсотків, Києву доведеться повернути Пекіну понад 4,1 млрд дол. Порівняно із суверенними бондами під 9,25 % річних – дуже недорого. «Звичайно, більш привабливими з точки зору вартості є кредити Міжнародного валютного фонду. Однак кошти МВФ не можна використовувати для фінансування конкретних галузей економіки», – підкреслює керівник інформаційно-аналітичного центру FOREX Club в Україні М. Івченко.

Щоправда, як повідомив міністр агрополітики та продовольства М. Присяжнюк, китайці наполягають на тому, щоб Україна надала держгарантії під видані кошти. Хоча у ст. 6 Закону «Про Державний бюджет України на 2012 рік» чітко сказано, що обсяг держгарантій у поточному році може становити максимум 15 млрд грн. Відповідно, щоб гарантії покривали зазначену суму кредиту, до Держбюджету було внесено чергові правки.

Урядом було підготовлено відповідний законопроект «Про внесення зміни до Закону України “Про Державний бюджет України на 2012 рік”» № 10683 від 2 липня 2012 р. За цей законопроект уже 4 липня проголосувало 260 електронних карток депутатів. Норми закону тепер дають право Кабінету Міністрів України здійснити державні запозичення на реалізацію цього меморандуму понад обсяги, встановлені додатком № 2 до закону про державний бюджет на 2012 р., у сумі до 24,3 млрд грн.

Граничний обсяг дефіциту державного бюджету України, державного боргу та переліку кредитів (позик), що залучаються державою до Спеціального фонду Державного бюджету України, можуть також бути скориговані.

На обсяг залучених коштів Міністерство фінансів України збільшуватиме відповідні показники фінансування, видатків та кредитування Спеціального фонду Державного бюджету понад раніше затверджені обсяги.

Разом з тим до законопроекту було висловлено достатньо критичні зауваження з боку Головного науково-експертного управління Верховної Ради, з якими важко сперечатися. Так, положення цього законодавчого акта виходять за межі повноважень Кабінету Міністрів України, визначених Конституцією та Бюджетним кодексом, які не передбачають можливості коригування урядом показників державного бюджету України. Тобто фактично цей закон не дає змоги змінити рівень граничного боргу та дефіцит бюджету, оскільки такі зміни здійснюються відповідно до чітко обрахованих показників.

Водночас оскільки немає конкретних проектів із визначеними сумами, відповідно, не може бути і змін до закону про Державний бюджет на 2012 р. У такому випадку не зрозуміло, як була організована підготовча робота, якщо й досі немає чіткого переліку затверджених проектів, і яку ефективність слід очікувати від їх реалізації.

Якщо слідувати нормам чинного законодавства України, то зміни до закону про бюджет на 2012 р. буде необхідно вносити лише двома шляхами: або сформувати єдиний портфель цих проектів з визначенням загальної суми та саме на цю суму збільшувати показники, або затверджувати той чи інший проект та на суму цього проекту робити зміни в законі. До речі, право на такі зміни надано лише на поточний рік.

Водночас уряд має намір провести додаткові переговори, після яких остаточно визначить, чи будуть надані державні гарантії за рахунок бюджетних коштів або все ж форвардні контракти на вивіз кукурудзи. Останнє передбачає, що в рамках повернення китайських кредитів Україна буде щороку поставляти в Китай 2–2,5 млн т кукурудзи. Нині на світовому ринку 1 т кукурудзи коштує близько 265 дол., ці поставки можуть принести близько 0,66 млрд дол. додаткового доходу від експорту.

Аграрних експертів інтерес Китаю до української кукурудзи не дивує. «Після минулорічного великого врожаю кукурудзи, який “ознаменувався” для Китаю “надбавкою” у 2 млн т, у поточному році очікується колосальне падіння через засухи в США, – говорить представник зернового ринку. – Оператори вже говорять про те, що врожай кукурудзи в США фактично

загинув, запаси в американських засіках скоротяться на 35 %. Це означає, що ціни на кукурудзу в нинішньому сезоні зростуть. А в наступному можуть і впасти, якщо ситуація зміниться».

Експерти також не сумніваються, що Китай не обійде увагою фішку українського аграрного виробництва – насіння соняшника. Можливо, він зацікавиться і рапсом, з огляду на попередні повідомлення, що в рамках тримільярдного проекту Україна й Китай розглядають питання переобладнання наявних спиртозаводів для виробництва біопалива.

До речі, Мінсільгосп Китаю в останні місяці активно просуває власну кукурудзяну програму. Суть її полягає в максимальному скороченні залежності Піднебесної від імпорتنих її поставок. Річ у тому, що ще у 2009 р. КНР був нетто-експортером зерна, але зростання попиту змусило країну в сезоні 2010–11 рр. ввезти 1,7 млн т кукурудзи, а в цьому прогноуються поставання з-за кордону в обсязі 4 млн т. Тому Китай бачить у такій динаміці загрозу своїй національній безпеці й докладає зусиль для контролю «імпорту», що призведе, швидше за все, до власного виробництва кукурудзи на просторах інших країн.

«Швидше за все, у цьому меморандумі є обмовка, що українські компанії можуть витратити гроші, отримані за кредитами, тільки на купівлю китайських товарів. Бо за іншою логікою, цей кредит не можна пояснити. Ті самі, наприклад, США, Німеччина теж видають аналогічні кредити. Логіка цього кредитування дуже проста: за рахунок видачі кредитів збільшується закупівля товарів у країни, яка видає кредит. Для того щоб потім цей кредит повернули, дуже бажано мати держгарантію. У цьому випадку юридичні особи, які отримують гроші від китайців, зможуть їх витратити, а потім уже уряд розраховуватиметься з Китаєм. Можливо, що як розрахунок може бути й кукурудза. Хоча, швидше за все, це буде договір, що Китай отримає в довгострокову оренду українську землю і вже сам вирощуватиме кукурудзу або щось інше», – вважає президент Українського аналітичного центру О. Охріменко. Адже згідно з українсько-китайським меморандумом, практичні дії цього документа почнуться з 2013 р., саме тоді, коли українська влада планує запустити земельну реформу, яка узаконить купівлю-продаж сільгоспземель.

«Китайці, як ніхто, вміють чекати і домагатися своїх цілей, а всі кошти – фінансові та технічні – у них є в наявності. Вони почнуть із вкладень у сільськогосподарську інфраструктуру і переробку, експорт продовольства, але в кінцевому підсумку ми прогнозуємо, що вони виявляться власниками значного масиву українських земель. Нехай це буде через 20–30 років, але кошти вже зарезервовані», – упевнений А. Патіота. Враховуючи практику співпраці з іншими країнами, після агропрому китайці, швидше за все, сконцентрують свої інтереси в будівельній і переробній галузях, у галузях легкої промисловості, оптової та роздрібної торгівлі.

Член парламентського Комітету з питань оборони і національної безпеки В. Макієнко наголосив, що китайський уряд уже кілька років проявляє інтерес до роботи в Україні в різних сферах. «Співпраця – це добре. Важливо тільки враховувати всі нюанси. Наприклад, наскільки мені відомо, раніше

йшлося про проекти так званого інтенсивного виробництва в сільському господарстві. Воно дає швидку окупність, але виснажує ресурси, землі. В інших проектах китайці готові інвестувати тільки з умовою, що будівництвом підприємств в Україні будуть займатися китайські ж компанії, що працюють за їхніми технологіями. Тут важливо зважити всі “за” і “проти”: зрозуміло, що робота з європейцями складніша й дорожча, але можливо, перспективніша? Потрібно ретельно вивчати кожен окремий проект», – сказав він.

Керівник Інституту української політики К. Бондаренко вважає, що в перспективі фінансування Китаєм сільськогосподарських проектів поки немає нічого, що могло б викликати занепокоєння української сторони. «Нерезиденти в будь-якому випадку не отримають право купувати українську землю, а інвестиції не мають національності. В інтересах нашої країни, щоб китайці, європейці, росіяни вкладали кошти, що дають змогу розвивати стратегічну галузь української економіки – сільське господарство», – зазначив експерт.

Проте керівник галузевого аналітичного агентства ААА С. Наливка зазначив: «Ми всі впевнені, що іноземці не зможуть купувати українські чорноземи. Але в законодавстві є посилення на право Кабінету Міністрів давати дозволи окремим юридичним особам. Утім, можна ж і не купувати землю, а взяти її в довгострокову оренду. Або, наприклад, купити українське підприємство, що вже має землі у власності або в оренді». Експерт вважає, що китайці з такою легкістю дають інвестиції під програми, пов'язані з сільським господарством, тому що по всьому світу шукають можливості доступу до родючих земель. «А наші з легкістю беруть гроші, адже це годівниця. Реалізовувати програми буде зараз Державна продовольчо-зернова корпорація України. Навіщо будувати два заводи, про які вони говорять? Навіщо купувати китайське насіння? Це тільки ширма, я вважаю, зручний спосіб розділити чималі кошти серед своїх», – припустив експерт.

Деякі ЗМІ також нагадують, що за таким сценарієм Китай діяв у Казахстані: «Спочатку – легкі інвестиції під сільськогосподарські проекти. Але коли сума інвестицій перевищила 20 млрд дол., з'ясувалося, що Китай контролює в Казахстані до 70 % запасів надр – нафти і газу, а також розпоряджається значними земельними ресурсами: землі сільськогосподарського призначення передані інвестору в довгострокову оренду. 100 років – це 100 років. Аляска теж колись була російською територією», – констатує «Независимая газета».

Примітна також політика Китаю щодо країн Африки, яку вже охрестили «новим колоніалізмом». На «чорному континенті» Китай розвиває інфраструктуру, дає щедрі кредити урядам, навіть будує цілі міста. В обмін на це Китай отримує ресурси: від урану та нафти до какао і цінних порід дерева. У 2011 р. обсяг торгівлі КНР й африканських країн досяг показника 110 млрд дол.

Активне входження Піднебесної на африканський ринок серйозно стурбувало ті європейські держави, які диктували на ньому свої умови ще з часів краху колоніальної системи. Однією з причин війни в Лівії аналітики

називали не тільки повалення режиму Каддафі, але й посилення європейського контролю над лівійською нафтою, якою зацікавилися китайські інвестори. Те, що відбувається в Африці, сьогодні можна назвати війною двох колоніалізмів – європейського і китайського. Проте останній м'якший і хитріший. Отже, з урахуванням того, що у світі насувається продовольча криза, Україна, яка має величезний сільськогосподарський потенціал, може цілком піти второваним «африканським» шляхом, розплачуючись за розвиток інфраструктури своїми ресурсами.

До того ж ситуація в аграрній сфері Китаю сьогодні є не найкращою. У 2008 р. Китай виробив 53,29 млн т хімічних добрив. Це вивело його на третє місце у світі за обсягами виробництва. Значна частина цих добрив була використана всередині країни. Тоді Пекін ухвалив програму щодо збільшення врожайності на 10–15 % за п'ять років. При цьому планувалося використовувати велику кількість добрив і пестицидів, а також генетично модифікованих організмів. У результаті такої політики значні площі Китаю виявилися непридатними для сільського господарства. За даними державної China Soil Association, понад 10 % усіх китайських земель уже не годяться для вирощування будь-чого. Крім того, з активізацією використання хімічних добрив і пестицидів у Китаї почали виникати постійні скандали з масовими отруєннями. З 2011 р. країну тричі стрясали резонансні урядові розслідування, коли отруєними виявлялися місцеве молоко, м'ясо або сир. У результаті Пекін вирішив виділити у 2012 р. 9,52 млрд дол. для того, щоб хоча б частково відновити сільськогосподарські угіддя.

З іншого боку, за даними FAO (Продовольча і сільськогосподарська Організація Об'єднаних Націй), уже у 2014 р. Китай не зможе сам забезпечувати потреби свого населення в продуктах. Щоб уникнути проблем з продовольством, йому знадобиться потужний приплив імпорту. Крім того, згідно з інформацією Центру Буркінгса, у 2012 р. середній дохід китайської сім'ї досяг 3 тис. дол. на місяць. Це дало можливість аналітикам говорити про стрімке формування середнього класу в КНР і зростання харчових запитів більшості населення. «У 2012 р. Китай буде годувати 1,34 млрд людей, і вони їдять на 40 % більше свинини, ніж ще 10 років тому. А споживання рису постійно падає», – констатує С. Луртха з The National Asia Research Program. Вона заявила, що в майбутньому ситуація тільки погіршуватиметься, і Китаю дуже швидко знадобляться чисті та високоякісні продукти. У цьому випадку Україна може стати важливим донором для КНР.

На думку ж члена Європейської асоціації аграрних економістів Т. Гагалюка, підписання меморандуму з Експортно-імпортним банком Китаю об'єднало окремі домовленості українських та китайських компаній в агросфері. «Найбільш популярним для вітчизняних підприємців стане постачання в Китай кормової сировини, оскільки на тлі зростання населення буде зростати й кількість худоби, а також продуктів харчування», – підкреслив він.

З іншого боку, цей меморандум надасть переваги китайській стороні. «Ми розуміємо, що всі китайські кредити пов'язані та означають імпорт технологій з КНР. Але для нас сьогодні це питання виживання», – вважає

джерело в Мінагрополітики. На думку аналітика ІК Dragon Capital О. Білан, так як більша частина цих коштів піде на купівлю насіння та обладнання в Китаї, його позитивний вплив буде досить скромним. До того ж, за словами генерального директора Українського клубу аграрного бізнесу В. Лапи, передбачена меморандумом сума інвестицій – 3 млрд дол. – може виявитися недостатньою. «Ці кошти – заявка на активну майбутню співпрацю, оскільки якщо влити їх в один напрям сільського господарства, то цього буде недостатньо для покриття всіх інвестиційних потреб», – вважає В. Лапа.

Існують і певні ризики, пов'язані з наданням китайських ресурсів на розвиток окремих секторів лише у формі урядових позик. Велика ймовірність, що ключову вигоду отримають розпорядники бюджетних фондів, які будуть визначати конкретні напрями розподілу китайських інвестицій, а гроші просто «загубляться». «Шанси, що уряд зможе ефективно і прозоро розподілити кредитні кошти, дуже низькі», – вважає аналітик інвестиційної компанії Concorde Capital В. Вавришук.

«Користі від цього кредиту ніякої, окрім як фінансова підтримка непотрібної Україні структури – Державної продовольчо-зернової корпорації. Ось побачите: кошти, якщо кредит таки буде виділений, отримають обрані й зовсім не на ті потреби, які розписані в законі», – вважає директор консалтингової компанії ААА С. Наливка.

У спробах Києва домовитися з Китаєм багато експертів знаходять також бажання уряду отримати нові валютні позики, так як звичні джерела вже вичерпані. На МВФ сьогодні навряд чи можна розраховувати: для відновлення кредитування фонд вимагає підвищити тарифи для населення, що навряд чи можливо напередодні парламентських виборів. Водночас європейські інвестори більше стурбовані порятунком своїх економік. Росія, у свою чергу, теж не поспішає вкладати гроші в економіку України без певних поступок у газовій сфері. Тому отримання до осені додаткових 3 млрд дол. дасть українському уряду більше простору для маневру в разі непередбачуваних обставин.

Деякі фахівці, коментуючи ситуацію, відзначають ще один нюанс: китайці, приходячи на ринок, швидко вкорінюються, робітники, які приїжджають для реалізації проекту, перевозять у країну перебування свої сім'ї. «В Угорщині почали реалізовувати інвестиційні програми співробітництва з Китаєм – через декілька років отримали двохсоттисячну китайську діаспору. В Україні і сьогодні ніхто не знає, скільки сотень тисяч китайців проживає. Однак держава зобов'язана враховувати і демографічний фактор у нинішніх інвестиційних програмах. Інакше через кілька років отримаємо великий головний біль: наші селяни навряд чи з легкістю сприймуть той факт, що на їхній землі господарюють китайці. Різниця в релігії, культурі, традиціях настільки велика, що конфлікти неминучі. Тому нинішні плани можуть стати міною сповільненої дії», – сказав один зі співрозмовників НГ.

Політолог К. Бондаренко, коментуючи це питання, зазначив, що між сільськогосподарськими інвесторами й корінним населенням завжди виникають конфлікти: «Запитайте в поляків, як вони ставляться до

голландців. Претензії є. І в нас будуть, хто б не прийшов працювати на землі, не має значення національність. Питання в тому, наскільки цивілізовано вирішується ця проблема. Ось що потрібно передбачити».

На порозі реалізації стоїть ще один масштабний проект, здійснення якого відбудеться за китайські гроші, – *модернізація шахт, теплостанцій і будівництво заводу з газифікації вугілля на суму 3,6 млрд дол.*

Про те, що Україна може скоротити споживання російського газу на 6 млрд куб. м лише за рахунок переведення теплових станцій на використання вітчизняного вугілля замість імпортного газу, міністр енергетики Ю. Бойко заявляв на початку 2012 р. Про це говорив і український Прем'єр М. Азаров. Він навіть назвав рівень рентабельності такої заміни – якщо імпортний газ коштує більше, ніж 220 дол. за 1 тис. куб. м, то вигідніше перейти на вугілля.

Кредит для переходу з газу на вугілля, який може надати Україні Державний банк розвитку Китайської Народної Республіки, може окупитися за два роки, якщо вдасться замінити вугіллям 6 млрд куб. м газу. Однак, на переконання експертів, проект містить економічні й екологічні ризики.

Попередній протокол про можливість кредиту підписали 13 липня в Києві Державний банк розвитку КНР та українське Міністерство енергетики. Банк може надати Україні кредит на понад 3,6 млрд дол. для заміни споживання газу на вугілля. Умовою отримання грошей є використання китайських технологій, обладнання та фахівців.

«Вугільний» кредит може бути взаємовигідним для Києва й Пекіна, вважає експерт Інституту енергетичних досліджень Ю. Корольчук. Якщо заміна газу на вугілля дасть змогу скоротити імпорт газу на 6 млрд куб. м на рік (а це половина газу, який споживає нині українська теплоенергетика), то за нинішніх цін на російський газ китайський кредит може окупитися за два роки, вважає експерт.

Китаю вигідно експортувати свої технології та техніку, та ще й за умови, коли через економічну кризу попит на китайські товари у світі падає, а відтак скорочується і китайський ВВП. Україна ж самотужки не «потягне» такий проект, як переобладнання ТЕЦ із газу на вугілля, вважає експерт. Однак Україні такий кредит – як і сам перехід ТЕЦ на вугілля – може принести не лише переваги, а й приховані небезпеки.

Китайські гроші можуть бути використані для закупівлі лише китайських технологій та техніки, хоча українські технології також є цілком конкурентоспроможними. Утім, було б нереалістично очікувати, що китайці даватимуть мільярди доларів на закупку українських технологій, зазначає Ю. Корольчук. На його думку, китайські технології, особливо ті, що стосуються видобування та використання вугілля, є цілком сучасними. Проте китайські системи очищення повітря після спалювання вугілля на теплових станціях є досить обмеженими і далекими від європейських стандартів, а саме забруднення повітря є однією із головних претензій до ТЕЦ, що працюють на вугіллі. «Це є дуже суперечливий момент, бо саме в цьому Китай ще навіть не наздогнав європейські країни чи США, які є лідерами в цих технологіях», – говорить Ю. Корольчук.

Екологічна чистота китайських технологій спалювання водно-вугільної суміші викликає у фахівців недовіру вже хоча б тому, що китайська промисловість є однією з найбільш екологічно брудних у світі. Таким чином, Україна, яка є безпосереднім сусідом Європи, ризикує негайно отримати з її боку претензії у сфері охорони навколишнього середовища. У самій Україні плани з переведення міських ТЕЦ на вугілля викликають серйозне занепокоєння в місцевих органах влади, а екологи вже прогнозують, що Україну можуть назавжди позбавити фінансування в рамках Кіотського протоколу.

Раніше, коментуючи ідею Міністерства енергетики про переведення теплоенергетики з газу на вугілля, мер Донецька О. Лук'янченко заявляв, що, «коли всі котельні працювали на вугіллі, місто було чорне», і прирівняв повернення до опалення вугіллям до будівництва трьох додаткових металургійних заводів у місті.

Крім того, український уряд нещодавно оголосив про плани приватизувати теплову енергетику, і якщо китайський кредит на переобладнання ТЕЦ таки буде залучено, то незрозумілою залишається роль інвесторів, які претендуватимуть на купівлю цих підприємств.

До того ж середній термін переобладнання однієї ТЕЦ становить близько чотирьох років, упродовж яких ситуація на енергетичному ринку може змінитися.

Не варто оминати також питання ресурсної бази для переобладнаних під вугілля теплостанцій і оцінювати не тільки запаси українського вугілля, але й вартість його видобутку. А вона зростає, що глибшими стають українські шахти.

Оцінити обсяг інвестицій у проект заміщення газу вугіллям у теплоенергетиці наразі практично неможливо, бо в Україні нараховуються кілька десятків ТЕЦ, які мають різну потужність, ступінь зносу й конструктивні особливості. Експерти говорять про сотні мільйонів, навіть мільярдів доларів. Утім, при детальному розгляді зрозуміло, що китайські «інвестиції» є пасткою, східною хитрістю, будучи не інвестиціями як такими, а так званими пов'язаними кредитами на досить жорстких умовах. Гроші даються під проекти, генеральним підрядником яких є китайські фірми. Вони використовують своє обладнання та робочу силу, забезпечують замовленнями свої підприємства. У результаті 50–60 % кредиту повертається в китайську економіку, але віддавати всю суму з відсотками доводиться одержувачу позики, а головне – Китай вимагає державних гарантій, як правило, у вигляді реальних активів. У цьому сенсі Китаю абсолютно все одно, у приватній або державній власності перебуває об'єкт інвестування, точніше кредитування, бо в разі проблем з поверненням кредиту все одно відповідає держава своїми активами – землею, майном, бюджетними коштами, золотовалютними резервами і тощо.

Нещодавно в країнах Євросоюзу, що зазнають величезних фінансових проблем, відмовилися від залучення китайських кредитів та інвестицій саме тому, що вони є інструментом зміцнення гегемонії Піднебесної.

Фінансування Китаєм будівництва швидкісного залізничного сполучення між Києвом і Борисполем «Повітряний експрес» також не залишилося поза увагою експертів. Під створенням регулярного залізничного сполучення між терміналами в аеропорту «Бориспіль» і центром Києва передбачається залучити китайський кредит на суму 372,3 млн дол. під держгарантії. Найближчим часом Україна виплатить Китаю комісійний внесок за кредит, після чого Експортно-імпортний банк Китаю надасть перший транш у розмірі близько 15 млн дол. «Процес узгодження був досить тривалим. Ми очікуємо перший транш протягом двох тижнів», – розповів голова Нацбюро з інновацій В. Каськів. «Це перший інфраструктурний проект, який не буде фінансуватися державою. Планується виплачувати кредит уже з прибутку експреса», – пояснив В. Каськів. За його словами, формально процес будівництва вже розпочато, а експрес може бути запущений у 2014 р. Підрядником будівництва стане китайська компанія China National Machinery Industry Complete Engineering Corporation.

За словами В. Каськіва, повну презентацію проекту з описом його бізнес-плану планується провести у вересні: «Я не можу зараз сказати, скільки буде коштувати проїзд в експресі, але ми розраховуємо, що проект окупиться приблизно за 15 років з урахуванням перспектив зростання пасажиропотоку в “Бориспіль”».

«Для Китаю цей проект цікавий, так як держава отримує подвійну вигоду: велике дороге замовлення для своїх підприємств і гарантоване повернення вкладених інвестицій. Оцінити ж плюси для української сторони складно без відповідних розрахунків», – говорить директор Центру транспортних стратегій С. Вовк.

Примітно, що спочатку експрес планувалося запустити до Євро-2012. Китайські інвестори вже тоді розглядали можливість своєї участі в проекті. Однак цього так і не відбулося. Чи доцільний проект сьогодні?

Експерти висловлюють серйозні побоювання, у тому числі і в тому, що стосується окупності проекту. Заступник директора Центру політичного та економічного аналізу А. Кравченко вважає, що економічно обґрунтованою ціною проїзду в експресі може бути 10 дол. – стільки сьогодні платять пасажирів московського «Аероекспреса» (з'єднує вокзали та аеропорти в Москві). Однак якщо через аеропорти московського авіаузла в минулому році було перевезено близько 50 млн пасажирів, то через «Бориспіль» – усього 8 млн осіб. «Експрес може просто не набрати необхідний пасажиропотік. Особливо враховуючи, що залізниця погано сполучається з метрополітеном, а маршрут експреса незручний жителям лівого берега Києва, а це 40 % його населення», – говорить А. Кравченко.

«Повітряний експрес» може стати вигідним для пасажирів, якщо матиме явну конкурентну перевагу перед іншими видами транспорту. Нині мінімальна вартість проїзду в «Бориспіль» від Центрального вокзалу на маршрутці становить 25 грн, а на таксі – від 127 грн. Швидкість руху при цьому порівняна – час електропоїзда в дорозі становитиме 41 хв., тоді як на маршрутці (за відсутності значних пробок) – близько 45 хв. А. Кравченко впевнений, що проблему доставки пасажирів можна вирішити набагато

дешевше: «Для цього необхідно закупити додатково близько 30 автобусів загальною вартістю 6–7 млн дол., які б їздили від метро “Бориспільська”. Це буде набагато дешевше».

Згідно з проектом, будівництво експреса реалізується на основі китайських технологій, китайських матеріалів, китайськими компаніями і за участі китайських робітників і інженерів. При цьому ввезені устаткування й матеріали звільняються від мита та не оподатковуються. Прибуток від реалізації проекту також звільнений від оподаткування. Таким чином, економічний ефект від реалізації цього проекту для економіки України мінімальний. Адже можна було б завантажити свої власні потужності й задіяти своїх же власних будівельників.

Що стосується *українсько-китайського співробітництва в галузі важкого машинобудування*, зокрема щодо постачання українських двигунів для китайських танків, експерти прогнозують, що Китай не буде купувати великі партії, і це може стати проблемою для України. «Китай хоче купувати в нас технології. І це реальна загроза і певна дилема. І тут Україні необхідно бути дуже обережною. Адже китайська сторона вкладає величезні кошти в розробку, розвідку технологій. Тому може статися таке: купивши певний обмежений і невеликий обсяг продукції, вивчивши технологію, Китай може почати масове виробництво цих виробів у себе, під своїм брендом. І потім експортувати цю продукцію на світові ринки, випереджаючи Росію і Україну. І це загроза в усіх напрямках, починаючи з гідролокації, літакобудування, моторобудування і так далі. Китай – дуже сильна держава в плані поглинання технологій. Тому тут потрібно розуміти, що Китай дуже цікавий для України, але, з іншого боку, дуже небезпечний», – попереджає військовий експерт В. Бадрак.

Кредити, які Україна залучила і має намір залучити в Китаю, принесуть країні більше проблем, ніж користі, вважає фінансовий аналітик Е. Найман. «На поточний момент залучення кредиту Китаю, на мій погляд, швидше, породить нові проблеми. Він не дає кредит грошима, ми грошей не побачимо. У нас буде щось побудовано, за це ми платитимемо тіло кредиту і відсотки протягом деякого часу», – сказав він.

За словами Е. Наймана, уся справа в корумпованості економіки України, а відповідно, практично у відсутності фінансової дисципліни. «Висококорумповані країни, на жаль, відрізняються тим, що під час будівництва великих інфраструктурних об’єктів, як правило, ніхто не рахує ефективність інвестицій. Відбувається елементарне розбазарювання», – зазначив експерт.

Е. Найман вважає, що ефективність китайських кредитів була б набагато вищою, якби ці кошти надавалися українському приватному сектору. «Україна на сьогодні не готова. Україні, звичайно, вигідно залучати інвестора з-за кордону – це і приплив валюти, нових технологій, які ми не можемо згенерувати, але краще це робити на приватному рівні з певною підтримкою держави», – сказав експерт.

У свою чергу керівник Інституту економічних досліджень і політичних консультацій І. Бураковський зазначив, що потрібно змиритися з тим, що

Україна ніколи не зможе модернізувати свою економіку без залучення позикового капіталу, оскільки в «країні грошей недостатньо, і вони генеруються не тим способом і не в тих масштабах».

Що стосується кредитів Китаю, то, за словами експерта, ці кредити визначаються політикою, яку проводить Китай протягом уже 10 років. «Китай на сьогодні виступає дуже активним інвестором і країною, яка надає кредити не тільки таким країнам, як Україна, але й розвинутим країнам», – сказав І. Бураковський. При цьому він зазначив, що основною метою такого кредитування є збільшення експорту китайської продукції. «Безумовно, ідеться про зв'язані кредити. Про те, що кредитування Китаю пов'язане з покупкою китайських товарів, – підкреслив експерт. – Це нормальна політика з боку Китаю щодо просування своїх економічних інтересів».

У цілому він вважає, що кредит – це нормальна форма співпраці, і головне, щоб було забезпечено якісне технічне обслуговування таких кредитів, щоб вони не стали для країни тягарем.

Для України дуже важливо розвивати відносини з Китаєм, оскільки сучасний Китай є одним із центрів сили в сучасному світі. Таку думку висловив професор Києво-Могилянської академії О. Гарань. «Тим не менше, Китай все-таки занадто віддалений від України для того, щоб здійснювати реальний вплив на процеси в нашій країні. Крім того, Україна все-таки не перебуває в центрі китайських інтересів, а це дуже важливо», – зазначив він.

Експерти також звертають увагу на політичний нюанс українсько-китайських кредитних відносин. Потрібно враховувати, що в жовтні цього року пройде 18-й з'їзд Комуністичної партії Китаю, який принесе країні докорінну зміну влади. Залишити свої пости доведеться прем'єру Держради республіки В. Цзябао й голові Всекитайських зборів народних представників У Банго. За підсумками з'їзду буде переобрано 14 з 25 членів політбюро. Одним з претендентів на включення до складу центрального комітету Компартії називають найбагатшу людину Китаю – Л. Венген, статок якого оцінюється в 9 млрд дол.

Ці політичні зміни можуть істотно відбитися і на подальшому зовнішньому курсі країни. «Навіть відповідальні особи з китайської сторони визнають, що обіцянка видачі кредиту не є гарантією його отримання, а до осені ми навряд чи побачимо ці гроші», – вважає С. Наливка.

Багато що залежить і від майбутніх парламентських виборів в Україні. Адже якщо нова влада визнає, що поправки до бюджету прийняті з порушеннями норм Конституції, кредитну угоду може бути визнано недійсною.

Однак, з огляду на специфіку державного самоврядування, історично сформований менталітет нації й природну завзятість, китайці навряд чи відмовляться від захисту й забезпечення своїх внутрішніх потреб. І створення в Україні цілісного кластера щодо забезпечення продовольчого запасу китайського населення, можливо, не найближча перспектива, але вже цілком відчутна.

Цены на хлеб повышаться не будут, однако правительство и эксперты по-разному видят ситуацию...

Украина готова продать в текущем году 20–21 млн т зерна. Об этом активно информируют СМИ, ссылаясь на слова министра аграрной политики и продовольствия Украины Н. Присяжнюка: «С учетом переходящих запасов урожая прошлого года и ожидая производство в текущем году на уровне 45–46 млн т Украина сможет поставить на внешние рынки 20–21 млн т зерна, полностью обеспечив при этом внутренние потребности потребления».

По словам главы Минагрополитики, повышение цен на зерно на внешних рынках несколько снизило динамику экспорта. «За июль мы экспортировали 950 тыс. т зерна. Это связано с тем, что на мировом рынке наблюдается повышение цен на зерно, поэтому внешний потребитель несколько сократил закупку, чтобы проанализировать ситуацию на рынке», – прокомментировал он (<http://www.regnum.ru/news/1555475.html>, 26.07.2012). Вместе с тем Н. Присяжнюк подчеркнул, что повышение мировых цен является положительным фактором для украинского агрария, «ведь это позволит получить прибыль при несколько меньшем по сравнению с прошлым рекордным годом валовом сборе».

Несколько другое виденье ситуации высказал народный депутат Украины от Компартии Украины А. Голуб, который заявил, что предпосылки для роста цен на хлеб осенью этого года все же существуют.

С его слов, до выборов цены на хлеб подниматься однозначно не будут, однако уже к концу года, когда социальные вопросы отойдут на второй план, цены могут быть «отпущены» (<http://www.bagnet.org/news/economics/189723>, 1.08.2012).

При этом А. Голуб подчеркнул, что, несмотря на оправданные опасения населения относительно роста цен, в стране существуют достаточные запасы зерна для их содержания. Но, по мнению коммуниста, в ситуации неурожая правительство должно честно заявить о проблеме и путях ее решения, а не завышать показатели урожая. Это, по мнению А. Голуба, было бы более честно и убедительно в отношении населения.

Также серьезно обеспокоен перспективой роста цен на продовольствие Мировой банк. Вследствие частых изменений погодных условий, от сорокаградусной жары до проливных дождей, в крупнейших странах Европы все чаще возникают проблемы с урожаем, пишут СМИ.

Из-за засухи в Украине, России и Казахстане показатели сбора урожая зерновых стремительно падают по сравнению с прошлым годом. Соответственно цены растут «как на дрожжах». Еще в первой половине июня стоимость пшеницы увеличилась в два раза по сравнению с маем. Такая же ситуация обстоит и с ценами на кукурузу (<http://minfin.com.ua/2012/08/05/631364/>, 5.08.2012).

По информации СМИ, аналитики Мирового банка прогнозируют неутешительную картину будущего. Из-за постоянных колебаний цен на

зерно возрастают риски, связанные с нестабильностью продовольственных поставок, а также к заморозке инвестиций в отрасль сельского хозяйства.

Первым, кто попадет «под удар» дефицита продовольствия, станет население с уровнем жизни ниже среднего. Статистика Мирового банка насчитывает более 1 млрд жителей планеты, страдающих от голода. Перебои с продуктами питания неизбежно приведут к увеличению процента смертности, спаду работоспособности и ослаблению иммунитета населения к различным заболеваниям. Также Мировой банк отметил, что если сезон засухи не прекратится, то цены продолжат расти и в грядущем 2013 г.

Украинские аграрии также утверждают, что сборы урожая значительно меньше, чем сказано в прогнозах правительства (<http://o-k.com.ua/news/13177/>, 7.08.2012).

Многие эксперты в СМИ говорят о том, что неблагоприятные погодные условия привели к значительному снижению урожая зерновых. Поэтому осенью, по их прогнозам, цены на продукты подскочат, экспорт снизится, а давление на гривню возрастет.

Свои предположения эксперты обосновывают такими данными. Сейчас в ряде областей цены на идентичные сорта хлеба разнятся в 20, а то и в 40 коп. Это свидетельствует о том, что хлеб теряет социальную направленность. Кроме того, количество убыточных хлебопекарных предприятий, по подсчётам специалистов, увеличилось на 9 %. Если удерживать цену на хлеб административно, то это скажется на других сферах жизнедеятельности, уверяют некоторые аналитики.

В свою очередь, правительство Украины заявляет, что у нашей страны нет оснований для особой тревоги относительно цен. Пресс-служба правительства сообщает, что собранный урожай ранних зерновых позволяет утверждать, что цены на хлеб для украинцев повышаться не будут. «Уже собрано 24,2 млн т ранних зерновых. Этот показатель ниже только прошлогоднего рекордного урожая», – сказано в сообщении.

Пресс-служба также отмечает, что аграриям осталось собрать 2 % общей площади ранних зерновых (<http://o-k.com.ua/news/13177/>, 7.08.2012).

Урожай этого года является наилучшим гарантом того, что украинцы будут полностью обеспечены хлебом, к тому же нет оснований повышать цену на этот продукт, также сообщила пресс-служба правительства.

Как отмечается в сообщении, 80 % собранного урожая – продовольственное зерно высокого класса (<http://www.bagnet.org/news/economics/190168>, 7.08.2012).

«Кроме того, в стране сегодня гораздо больший, чем за все предыдущие годы, переходящий запас – 11,5 млн т зерна. Это почти вдвое больше годовой потребности страны. Поэтому сейчас самое время поблагодарить крестьян за их труд – украинцы не только будут с хлебом, но и цены на него не будут расти», – говорится в сообщении правительства.

Также следует обратить внимание на то, что недавно в Киеве состоялись очередные переговоры между украинской и китайской делегациями по согласованию деталей будущего кредитного соглашения и контрактов по поставкам отечественных зерновых в Китай. Украинскую делегацию

возглавил министр аграрной политики и продовольствия Н. Присяжнюк. Он подчеркнул, что «мы продолжаем сотрудничество с Китайской Народной Республикой в рамках подписанного 28 июня соглашения о финансировании аграрных проектов в Украине. Сегодня китайская сторона еще раз подтвердила свою заинтересованность в сотрудничестве с Украиной в сфере сельского хозяйства. Мы уверены, что китайские инвестиции будут способствовать выходу украинского аграрного сектора на качественно новый уровень» (http://www.kazakh-zerno.kz/index.php?option=com_content&view=article&id=62211:2012-08-06-19-03-48&catid=16:newssngworld&Itemid=109, 6.08.2012).

Министр сообщил, что украинская сторона провела все необходимые меры для выполнения своих обязательств в рамках соглашения.

Следует напомнить, что 28 июня 2012 г. во время официального визита министра аграрной политики и продовольствия Н. Присяжнюка в КНР был подписан меморандум о сотрудничестве в сфере поддержки приоритетных проектов в сельском хозяйстве Украины. Согласно договору, будут привлечены кредитные средства объемом 3 млрд долл. на реализацию проектов в отечественной аграрной отрасли.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин у понеділок, 13 серпня, перебував у Житомирській області.

Під час зустрічей з жителями Житомирщини В. Литвин обговорив нагальні проблеми, які потребують вирішення. Серед пріоритетних питань, які потребують вирішення, керівник парламенту назвав забезпечення населення роботою, підтримку освітньої сфери й галузі охорони здоров'я (*Сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 13.08*).

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин протягом XI сесії Верховної Ради України шостого скликання планує опрацювати близько 30 проектів законодавчих актів.

Зокрема, відповідно до плану роботи комітету, планується підготувати до розгляду в другому читанні законопроект про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні (реєстр. № 10468).

Згідно з редакцією документа, прийнятого Верховною Радою 5 липня 2012 р. за основу, дискримінація – це рішення, дії чи бездіяльність, що спрямовані на обмеження або привілеї щодо окремої особи чи групи осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками, якщо вони унеможливають визнання й реалізацію на рівних підставах прав і свобод

людини й громадянина. Формами дискримінації пропонується визнати пряму дискримінацію, непрямую дискримінацію, підбурювання до дискримінації та утиск. Суб'єктами, наділеними повноваженнями щодо запобігання та протидії дискримінації, пропонується визнати Верховну Раду, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Кабінет Міністрів, інші державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування та громадські об'єднання.

Як наголошують у комітеті, законопроект спрямований, зокрема, на виконання завдань, передбачених Планом дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, який було схвалено на саміті Україна – ЄС (22 листопада 2010 р., м. Брюссель, Королівство Бельгія).

Комітет також планує в листопаді поточного року провести круглий стіл на тему: «Законодавче забезпечення подальшого розвитку інституту омбудсмена в Україні» (*Сайт Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2012. – 14.08).

Мінекономіки має намір на законодавчому рівні скасувати численні гарантії держзамовлення на вищу освіту. Про це йдеться в законопроекті № 10720, який був розроблений Міністерством економічного розвитку і торгівлі.

У законодавчій ініціативі немає жодних чисельних гарантій держзамовлення, які на сьогодні містяться в чинному Законі «Про вищу освіту».

Проект пропонує власну схему формування показників. Згідно з нею, Мінекономіки розробляє прогноз на державне замовлення, керуючись надісланими пропозиціями від державних замовників, федерації профспілок та національного представника роботодавців. Потім Мінекономіки вносить відповідні пропозиції в проект Держбюджету. Саме держзамовлення, згідно із законопроектом, повинно щороку затверджуватися окремим рішенням Кабінету Міністрів.

Крім того, у пояснювальній записці до законопроекту вказано, що «проект закону не потребує громадського обговорення».

Як відомо, згідно з чинним Законом України «Про освіту», фінансування за рахунок держбюджету підготовки фахівців з вищою освітою здійснюється в обсягах, необхідних для забезпечення на кожні 10 тис. населення навчання не менше як 100 студентів у ВНЗ 1 і 2 рівнів акредитації та 180 студентів у вузах 3 і 4 рівнів акредитації (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2012. – 12.08).

Народний депутат України від фракції Партії регіонів А. Яценко, який раніше входив у фракцію БЮТ, зареєстрував законопроект № 11077, у якому викладено проект закону про загальнообов'язкове державне медичне страхування. Ця інформація оприлюднена на офіційному сайті Верховної Ради України.

Головним комітетом визначено Комітет з питань соціальної політики та праці.

Крім того, законопроектом опікуватимуться Комітет з питань охорони здоров'я; Комітет з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики; Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності; Комітет з питань бюджету; Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України; Комітет з питань європейської інтеграції (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>)). – 2012. – 14.08).

Обнародован список депутатов-прогульщиков.

В течение 2011 г. 19 народных депутатов чаще всех прогуливали заседания Верховной Рады. Такие данные обнародовало движение «Честно» на основе информации о письменной регистрации депутатов на пленарных заседаниях парламента.

Среди всех депутатов шестого созыва самыми большими прогульщиками в 2011 году были: Н. Аркаллаев, Г. Арутюнов, Р. Ахметов, И. Гуменюк, В. Зубик, К. Жеваго, С. Кий, Ю. Иванющенко, А. Лещинский, В. Мальцев, С. Момот, А. Орлов, Э. Прутник, А. Пригодский, В. Стельмашенко, В. Трофименко, Ю. Чертков, В. Хмельницкий, А. Щербань (отсутствовали на 98–100 % заседаний парламента); Р. Богдан, А. Буряк, А. Веревский, А. Дарда, П. Климец, Е. Сигал, Д. Святаш – отсутствовали на 90–98 % заседаний парламента; Г. Васильев, И. Гуменюк, В. Данилов, А. Деркач, А. Дубовой, Л. Климов, П. Кузьменко, А. Савчук, А. Третьяков, И. Шаров, В. Чепинога – пропустили 98–100 % заседаний своих комитетов; И. Богословская, В. Вечерко, С. Головатый, Б. Губский, А. Кеменяш, Е. Мармазов, П. Симоненко, В. Тополов, А. Яценюк, Д. Шпенюв – пропустили 90–98 % заседаний своих комитетов, сообщает Украинская правда.

В случае работы в комитетах использовались данные, которые имеются на сайтах комитетов или получены в ответ на запросы (*MIGNEWS.com.ua* (<http://mignews.com.ua>)). – 2012. – 14.08).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович провів у Криму зустріч із сенатором Конгресу Сполучених Штатів Америки від штату Індіана Р. Лугаром. Про це повідомляє прес-служба Президента. «Під час зустрічі сторони обговорили широкий спектр питань розвитку стратегічних українсько-американських відносин», – сказано в повідомленні.

Р. Лугар напередодні зустрівся з міністром оборони Д. Саламатінім.

Сенатор неодноразово підтримував Україну на шляху наближення до НАТО. Також він неодноразово висловлювався з газових питань (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2012. – 13.08).

Президент України В. Янукович привітав лідера Кубинської революції Фіделя Кастро Рус з нагоди дня народження.

«В Україні високо цінують Ваш внесок у розвиток українсько-кубинських відносин і налаштовані на подальше розширення двостороннього співробітництва у сферах, що становлять взаємний інтерес», – ідеться в привітанні.

Президент побажав Ф. Кастро міцного здоров'я, невичерпної енергії та успіхів у науковій і літературній діяльності (*Украинские Национальные Новости (http://www.unn.com.ua)*). – 2012. – 13.08).

Президент України В. Янукович взяв участь у церемонії прощання з міським головою Єнакієвого С. Рухадзе. Президент вшанував пам'ять С. Рухадзе хвилиною мовчання. Він також поспілкувався з рідними й близькими померлого та висловив їм свої співчуття.

У церемонії прощання з міським головою Єнакієвого також взяли участь представники органів обласної й місцевої влади, громадськості (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 13.08).

Министр культуры М. Кулиняк несет персональную ответственность за ситуацию, которая сложилась в Киево-Печерском историко-культурном заповеднике в Киеве. Об этом заявил Премьер-министр Н. Азаров. По его словам, ситуация в заповеднике вообще выходит «за рамки разумного». В связи с этим Премьер поручил М. Кулиняку в течение 10 дней представить план действий по нормализации ситуации в Киево-Печерском историко-культурном заповеднике.

Премьер подчеркнул, что ситуация в заповеднике должна находиться под особым контролем, поскольку не совсем понятно, на что и как тратятся бюджетные средства.

Он также отметил, что Киево-Печерский заповедник является историческим памятником общенационального значения, а не экскурсионным бюро, где откровенно зарабатывают на верующих и туристах. Н. Азаров выразил возмущение ценовой политикой, которую проводила дирекция Киево-Печерского заповедника. После его личного вмешательства с 8 августа цена на входной билет на территорию Киево-Печерского историко-культурного заповедника снизилась с 50 грн до 3 грн (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua)*). – 2012. – 11.08).

Віце-прем'єр-міністр, міністр соціальної політики С. Тігіпко вважає, що ратифікація Угоди про зону вільної торгівлі з країнами СНД є важливим стимулом для розвитку української економіки. Про це він заявив на прес-конференції в Дніпропетровській облдержадміністрації.

«Країни СНД – основний наш ринок збуту, майже 40 % українського експорту йде на ці ринки. На другому місці країни Євросоюзу. Я вважаю ухвалення рішення про створення зони вільної торгівлі з країнами СНД надзвичайно важливим», – заявив С. Тігіпко, додавши, що ця угода не суперечить продовженню переговорів про асоціацію та ЗВТ з Євросоюзом.

Віце-прем'єр підкреслив, що принципи роботи в зоні вільної торгівлі з країнами СНД засновані на правилах Світової організації торгівлі. Це дає змогу активно просувати українські товари на ринки країн Співдружності.

«Дуже важливо, що ця угода не передбачає жодних нових торгових обмежень, більше того, через шість місяців ми можемо розпочати переговори щодо скасування тих обмежень, які були впроваджені раніше», – зазначив С. Тігіпко (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2012. – 11.08).

Уряд схвалив законопроект «Про приєднання до Конвенції про розробку Європейської фармакопеї із поправками, внесеними відповідно до положень протоколу до неї».

Конвенція про розробку Європейської фармакопеї із поправками, внесеними відповідно до положень протоколу до неї, розроблена Радою Європи з метою затвердження єдиних фармакопейних стандартів якості лікарських засобів, поступового запровадження спільної для заінтересованих європейських країн фармакопеї. Законодавство України з питань обігу лікарських засобів поступово гармонізується з відповідним законодавством ЄС [наприклад, запровадження в Україні обов'язковості стандартів належної виробничої практики (GMP), встановлених у ЄС].

Важливим є те, що в разі приєднання до Конвенції Україна набуде статусу члена Європейської фармакопейної комісії з правом голосу (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 11.08).

Кабінет Міністрів затвердив Державну цільову програму «Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів» на період до 2020 р. Відповідну постанову № 706 уряд прийняв 1 серпня 2012 р.

Мета Програми – приведення національного законодавства у відповідність до Конвенції, забезпечення доступу інвалідів до об'єктів громадського та цивільного призначення, благоустрою, транспортної інфраструктури, дорожнього сервісу, транспорту, інформації та зв'язку, а також з урахуванням їх індивідуальних можливостей, здібностей та інтересів – до освіти, праці, культури, туризму, фізичної культури й спорту, удосконалення порядку проведення медико-соціальної експертизи інвалідів, здійснення реабілітаційних заходів і надання соціальних послуг, розширення

переліку таких заходів і послуг, залучення представників громадськості до участі в реалізації прав і задоволення потреб інвалідів, поліпшення умов їх життєдіяльності, а також забезпечення розвитку міжнародного співробітництва у сфері реалізації прав і задоволення потреб інвалідів.

Виконання Програми дасть змогу:

– облаштувати об'єкти громадського й цивільного призначення, благоустрою, транспортної інфраструктури, дорожнього сервісу з урахуванням потреб інвалідів до 2015 р. – до 15 %, до 2018 р. – до 35, до 2020 р. – до 50 %;

– забезпечити на маршрутах загального користування наявність транспортних засобів, пристосованих для перевезення інвалідів, до 2015 р. – до 15 % таких транспортних засобів, до 2018 р. – до 35, до 2020 р. – до 50 %;

– задовольнити повною мірою, починаючи з 2013 р., потребу інвалідів у технічних та інших засобах реабілітації;

– збільшити чисельність дітей-інвалідів, які навчаються у дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладах, до 2015 р. – до 107 тис. осіб, до 2018 р. – до 122 тис., до 2020 р. – до 138 тис. осіб;

– забезпечити зростання чисельності інвалідів, які провадять трудову діяльність, до 2015 р. – до 706,2 тис. осіб, до 2018 р. – до 750,3 тис., до 2020 р. – до 794,6 тис. осіб (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 12.08*).

Депутаты Одесского горсовета на внеочередной сессии в понедельник, 13 августа, утвердили Решение «О реализации положений Закона Украины “Об основах государственной языковой политики” в г. Одесса», сделав тем самым русский язык региональным в городе.

Согласно решению сессии горсовета, теперь разрешено использование русского языка на территории г. Одесса как регионального в делопроизводстве, в официальных документах, в школах и вузах города, в рекламе и городской топонимике и т. д. (*Четверта Влада (http://4vlada.net). – 2012. – 13.08*).

Заходи щодо збереження й підвищення родючості ґрунтів у Сумській області нещодавно обговорено під час зустрічі керівництва Державної інспекції сільськогосподарства в Сумській області та Сумського обласного державного проектно-технологічного центру охорони родючості ґрунтів та якості продукції «Облдержродючість».

Зокрема, завдяки спільним діям двох організацій було ретельно проаналізовано динаміку основних показників родючості ґрунтів Сумщини та шляхи їх поліпшення. Як наголосили фахівці Держсільгоспінспекції, особливою проблемою щодо раціонального використання ґрунтів в області є втрата чорноземами органічної речовини (гумусу), їх інтенсивне підкислення. Саме аналіз та узагальнення 40-річних матеріалів ґрунтово-

агрохімічного моніторингу земель Поліської, Перехідної та Лісостепової зони Сумської області допоможуть комплексно оцінити напрями та ступені еволюції ґрунтової родючості.

Під час зустрічі сторони визначилися з основними заходами, які допоможуть досягти стабілізації родючості і відтворити її розширення завдяки збільшенню посівів багаторічних трав у сівозмінах до 20–25 %, широкому впровадженню сидеральних культур і постійному застосуванню протиерозійних заходів тощо. Крім того, було обговорено Протокол про наміри між Держсільгоспінспекцією в Сумській області та Центром «Облдержродючість», який був підписаний між установами раніше та одним з пунктів якого є відбір зразків та дослідження зміни показників якості стану ґрунтів, що спроможні робити саме представники центру, які мають необхідну інфраструктуру й професійні кадри.

На завершення представники обох установ розглянули заходи щодо продовження співпраці з реалізації заходів щодо підвищення родючості ґрунтів у області (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2012. – 12.08).

ПОЛІТИКА

Объединение «БЮТ – Батьківщина» обжалует решение Киевского апелляционного административного суда о запрете регистрации осужденных экс-премьера Ю. Тимошенко и экс-главы МВД Ю. Луценко кандидатами в депутаты Верховной Рады. Об этом сообщил экс-первый вице-премьер А. Турчинов.

«Мы будем обращаться в Высший административный суд, который в течение трёх дней должен рассмотреть нашу жалобу. Хотя у нас нет иллюзии по этому вопросу», – сказал он. По словам А. Турчинова, решение КААС еще раз убедило «БЮТ – Батьківщину», что в Украине отсутствует правосудие.

Напомним, КААС признал законным отказ в регистрации кандидатами в депутаты ВР от партии «Батьківщина» отбывающих наказание в местах лишения свободы экс-премьер-министра Ю.Тимошенко и экс-главы МВД Ю. Луценко. По словам заместителя главы Центризбиркома Ж. Усенко-Черной, у ЦИК отсутствуют правовые основания для их регистрации в связи с наличием непогашенной судимости (*МинПром – інформація бизнес-класа (http://minprom.ua)*. – 2012. – 12.08).

Апеляційний суд відхилив позов опозиції про відмову ЦВК зареєструвати кандидатами в депутати экс-прем'єра Ю. Тимошенко та экс-главу МВС Ю. Луценка.

Він визнав законною постанову ЦВК про відмову лідерам опозиції у реєстрації. Відповідне рішення оголосив головуючий суддя А. Коротких.

Позов «Батьківщини» в особі представника партії Р. Князевича до ЦВК про визнання незаконності й скасування цієї постанови Центвиборчкому, а

також про зобов'язання ЦВК зареєструвати кандидатами Ю. Тимошенко й Ю. Луценка відхилений у повному обсязі (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2012. – 13.08).

Народный депутат от фракции «БЮТ – Батьківщина» в Верховной Раде С. Пашинский считает, что власть использует админресурс перед выборами.

«Партия регионов применяет сейчас дикий админресурс. Такого не было даже при Л. Кучме. Сейчас каждый руководитель штаба ПР – это государственный чиновник: или заместитель губернатора, или глава РГА, или его заместитель. Сейчас, например, они людям рассказывают о так называемом “народном бюджете”. Это субвенции в местный бюджет, которые будут распределять кандидаты от ПР! Это – в каждом округе...» – сказал депутат.

По его словам, штаб объединенной оппозиции уже зафиксировал 540 нарушений действующего законодательства (*МинПром – інформація бизнес-класа* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.08).

В опозиції заявляють, що камери відеоспостереження на виборчих дільницях слугуватимуть інструментом тиску на українських виборців. Разом з тим у владі стверджують, що запроваджують цей проект за підтримки міжнародної спільноти.

Зокрема, в ефірі телеканалу ТВі народний депутат-«регіонал» О. Надоша зазначив, що за допомогою відеокамер можна буде переглянути голосування й процес підрахунку голосів на будь-якій дільниці. «Закон передбачає процес видачі копій того, що знімалось, за першою заявою заявника, а не за рішенням суду... Ми вже мали схвалення у закордонної спільноти на встановлення камер спостереження», – наголосив О. Надоша.

Водночас народний депутат-«бютівець» С. Подгорний зауважив, що відеокамери на виборчих дільницях встановлюватимуть за вказівкою влади. «Крім того що вони нічого не змінять, це ще й інструмент тиску на нашого виборця. Коли головою ЦВК був С. Ківалов, то він запропонував встановити на декількох дільницях відеокамери. І тоді ходили й казали людям: “Ви ж дивіться – там камери. Якщо проголосуєте не так...”» – розповів С. Подгорний (*Gazeta.ua* (<http://gazeta.ua>). – 2012. – 12.08).

Об'єднана опозиція «Батьківщина» оголосила про початок мобілізації прихильників у соціальних мережах. Про це УНН повідомили в прес-службі об'єднаної опозиції. За інформацією прес-служби, для роботи з прихильниками створено сторінки в соціальних мережах Facebook та VK.

«Сторінки в соціальних медіа матимуть на меті кілька завдань. По-перше, це прорив інформаційної блокади з боку центральних медіа. По-друге, це консолідація всіх прихильників на єдиному комунікаційному

майданчику та налагодження чесного, об'єктивного діалогу. По-третє, це ведення просвітницької та контрпропагандистської кампанії. Нарешті, це забезпечення чесного та прозорого голосування за допомогою громадського моніторингу процесу виборів», – ідеться в повідомленні (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>)). – 2012. – 13.08).

Оппозиция после выборов перестанет быть объединенной, поскольку состоит из пяти различных идеологий. В парламенте идеологические разногласия разведут оппозиционеров по разным углам. Такое мнение высказал директор Европейского института интеграции и развития, политолог Д. Выдрин, сообщает Gazeta.ua.

«У оппозиции список пестрый. Первая пятерка – это пять различных идеологий. Первый номер – это идеология авторитаризма, а не классического буржуазизма или капитализма. Второй номер – это идеология либерализма, третий номер – это идеология теократизма, четвертый – консерватизма, а пятый – идеология неосоциализма. Я не знаю, что эти люди вместе будут делать в Верховной Раде. Поэтому в парламенте эта оппозиция будет называться объединенной, а после парламента – разъединенной. Потому что идеологические отличия обязательно разбросают этих людей по разным углам», – считает Д. Выдрин.

Как известно, 30 июля объединенная оппозиция на съезде утвердила избирательные списки на парламентские выборы. При этом ряд нынешних депутатов Верховной Рады от блока «БЮТ – Батьківщина» оказались в заведомо непроходной части партийного списка (*МинПром – інформація бизнес-класа* (<http://minprom.ua>)). – 2012. – 13.08).

Замість чинного Податкового кодексу опозиція ухвалить Кодекс економічного зростання, який стимулюватиме розвиток малого й середнього бізнесу в Україні. Про це в Полтаві під час зустрічі з підприємцями заявив заступник керівника Центрального штабу об'єднаної опозиції «Батьківщина» А. Пишний.

За його словами, опозиція вважає за необхідне скасувати Податковий кодекс. «Не просто змінити – бо протягом року до нього вже 12 разів вносилися зміни. Його треба повністю скасувати. І замість цього документа ухвалити Кодекс економічного зростання, який із 135 платежів залишить лише сім податків», – наголосив А. Пишний.

За його словами, на противагу нинішній владі, яка нищить підприємців як клас, об'єднана опозиція має чітку програму розвитку малого й середнього бізнесу. «Ми хочемо збудувати країну, у якій понад 50 % валової продукції буде вироблятися малим і середнім бізнесом. У якій малий і середній бізнес буде головним роботодавцем», – підкреслив він (*Українська правда* (www.pravda.com.ua)). – 2012. – 13.08).

Центральна виборча комісія зареєструвала 150 кандидатів у депутати Верховної Ради, висунутих партією «Україна – Вперед!» за загальнодержавним багатомандатним округом. Відповідний проект постанови був проголосований членами Центрвиборчкому, передають Українські новини.

При цьому ЦВК зареєструвала футболіста А. Шевченка. Як повідомлялося, 1 серпня після з'їзду партії, на якому було затверджено список кандидатів у депутати ВР за загальнодержавним округом, А. Шевченко заявив, що його кандидатура відповідає вимогам законодавства для реєстрації її ЦВК.

Раніше вказувалося на невідповідність його кандидатури вимогам законодавства для реєстрації через те, що він не проживав протягом останніх п'яти років в Україні (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2012. – 13.08).

Голова меджлісу кримськотатарського народу М. Джемільов вважає, що лідера КПУ П. Симоненка потрібно притягнути до кримінальної відповідальності за його ініціативу щодо зміни державних символів України.

«Зараз П. Симоненко орієнтується на шовіністично налаштовану частину електорату. На жаль, людей із такими поглядами в Україні не бракує. Частково це передвиборні висловлювання», – сказав він.

На думку М. Джемільова, заява П. Симоненка – наруга над державними символами. «Згідно з українським законодавством – це злочин. Однак українські правоохоронні органи не реагують», – сказав він. За його словами, у Європі ніхто з політиків не може собі дозволити подібні висловлювання, навіть комуністи.

Як відомо, лідер КПУ пропонував винести на референдум питання про зміну держсимволів України, вважаючи, що держава не може існувати під символом, «з яким зустрічали Гітлера під час війни і під яким вбивали безневинних людей». Раніше П. Симоненко заявив, що депортація кримських татар була вчинена радянською владою для їхнього порятунку (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2012. – 13.08).

Комиссия США по безопасности и сотрудничеству в Европе (Хельсинкская комиссия) предупреждает, что, если Украина не будет придерживаться международных стандартов при проведении выборов, Конгресс примет такие же санкции против нашей страны, как против Беларуси. Об этом сообщает «Голос Америки» со ссылкой на старшего сотрудника Хельсинкской комиссии О. Дейчакивского.

Он напомнил, что главной целью представленной в Конгрессе жесткой резолюции против Украины является содействие проведению выборов,

которые бы соответствовали международным стандартам. «Мы требуем освободить лиц, находящихся в тюрьме по политическим мотивам, – Ю. Тимошенко, Ю. Луценко и В. Иващенко. Мы хотим, чтобы Украина придерживалась своих обязательств, которые она взяла на себя в рамках членства в ОБСЕ. Поскольку Украина будет председательствовать в ОБСЕ в 2013 г., она должна быть хорошим примером и действовать в соответствии с положениями ОБСЕ, изложенными в Хельсинкских соглашениях, где говорится о соблюдении прав человека, демократии и верховенстве права», – заявил он.

По его словам, давая оценку выборам на предмет соответствия международным стандартам, эксперты будут смотреть на ряд факторов. «Мы будем анализировать доступ к СМИ всех кандидатов и политических партий, использование административного ресурса, состав избирательных комиссий. Мы должны убедиться, что в комиссиях сбалансированно представлены все политические силы. Мы будем учитывать уровень доступа наблюдателей к избирательному процессу: наблюдателей от политических партий, независимых местных и международных наблюдателей», – сообщил сотрудник Хельсинкской комиссии.

«Абсолютно не соответствуют действительности предположения, что целью Хельсинкской комиссии является изоляция Украины. Положения резолюции являются очень четкими. Там говорится об отказе во въезде в США определенным украинским чиновникам. Резолюция содержит четкий сигнал: если человек прибегает к определенным действиям – нарушению прав человека, антидемократическим действиям, коррупции – мы им просто откажем во въезде в Соединенные Штаты Америки», – отметил О. Дейчакивский.

Впрочем, добавляет О. Дейчакивский, Хельсинкская комиссия надеется, что Украина на этих выборах докажет свою приверженность демократическому направлению и США не будут иметь оснований усиливать давление на украинскую власть (*UBR (<http://ubr.ua>). – 2012. – 13.08*).

ЕКОНОМІКА

Бюджет додатково отримав 144,6 млн грн податку на доходи фізичних осіб. Цього вдалося досягти за рахунок роз'яснювальної роботи з керівниками підприємств-боржників, участі представників податкових органів у роботі комісій при держадміністраціях з питань погашення заборгованості із заробітної плати. Про це УНН повідомили у прес-службі ДПСУ.

Спільними діями податківців та представників органів місцевої влади щодо суб'єктів господарювання, які виплачують заробітну плату менше або на рівні законодавчо встановленого мінімуму, підвищено рівень виплати заробітної плати понад 39 тис. суб'єктів, до бюджету додатково надійшло 68,5 млн грн податку на доходи фізичних осіб.

З початку 2012 р. органами податкової служби при перевірці суб'єктів господарювання, які виплачували заробітну плату та інші доходи фізичним особам, порушення податкового законодавства встановлено у 89 %.

До бюджету донараховано майже 198 млн грн податку на доходи фізичних осіб з урахуванням штрафних санкцій.

Виявлено майже 53 тис. найманих осіб, праця яких використовувалася роботодавцями без укладання трудових угод та без сплати податку до бюджету (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>) . – 2012. – 13.08).

За сім місяців 2012 р. з держбюджету на фінансування бюджетних програм вугільної галузі отримано 6,3 млрд грн, що на 263,1 млн грн менше, ніж за планом. Про це УНН повідомили в Міністерстві енергетики і вугільної промисловості.

Однак у відомстві зазначили, що цей показник на 1,8 млрд грн більший, ніж було отримано за відповідний період 2011 р.

У відомстві також додали, що на фінансування бюджетної програми «Державна підтримка вугледобувних підприємств на часткове покриття витрат із собівартості готової товарної вугільної продукції» за сім місяців 2012 р. з держбюджету спрямовано 5,4 млн грн, що на 1,7 млн грн більше, ніж за відповідний період 2011 р (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 13.08).

Міністерством фінансов из госбюджета профінансовано 3 млрд 300 млн грн для осуществления компенсационных выплат вкладчикам Сберегательного банка СССР.

Как сообщается, эти средства были выделены для выплаты вкладчикам, сведения о которых по состоянию на 1 января 2012 г. внесены в информационно-аналитическую систему «Реестр вкладчиков сбережений граждан и не получивших в течение 2008 г. компенсацию потерь от обесценивания денежных сбережений».

1 июня началась выплата компенсаций вкладчикам Сбербанка СССР. Ранее сообщалось, что в Украине за два месяца проведения компенсационных выплат около 2,1 млн вкладчиков Сбербанка бывшего СССР уже получили компенсацию на общую сумму 1 млрд 962 млн грн (*UBR* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 13.08).

За сем месяцев текущего года «Газпром» сократил транзит природного газа через Украину в Западную Европу. Как сообщила пресс-служба «Укртрансгаза», транзит газа был сокращен до 49 млрд куб. м. За аналогичный период прошлого года через Украину в Европу доставили 63 млрд 850,6 млн куб. м газа. В 2012 г. объем транзита газа уменьшился на 23 %. В то же время импорт газа в Украину в этом году уменьшился на 39 %.

Потребители Украины за сем месяцев получили почти 29 млрд куб. м. Транзит природного газа в государства СНГ остается на уровне прошлого месяца – 170 млн куб. м (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2012. – 13.08).

Украинцы в июле купили рекордное количество валюты. Согласно данным Национального банка Украины, в июле физические лица купили у банков валюту на 2,349 млрд долл., что на 26,1 % больше, чем в июне. При этом население продало валюту банкам на 1,539 млрд долл., что на 37,1 % больше, чем в июне.

Общий объем операций на наличном валютном рынке возрос в июле, по сравнению с июнем, на 30,3 % – до 3,888 млрд грн.

В то же время НБУ сообщает, что объем банковских вкладов физлиц в свободно конвертируемой валюте в июле увеличился на 419,8 млн долл., что является наибольшим показателем для текущего года, и к 1 августа достиг 20,012 млрд долл. (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 13.08).

Визначилися ключові претенденти на пакети акцій п'яти міськ-і облгазів, які Фонд держмайна виставить на продаж наприкінці серпня – на початку вересня. Про це у своїй статті для ZN.UA пише оглядач з питань енергетики І. Маскалевич.

Як відомо, Фонд держмайна продасть блокуючі пакети трьох облгазів – «Полтавагазу», «Івано-Франківськгазу» і «Херсонгазу». На початку вересня – «Гадячгаз» (свого часу був виділений з «Тернопільоблгазу» як самостійне підприємство) і «Севастопольгаз». Усе це державне майно ФДМ оцінює недорого – 67 млн грн і на 10,1 млн грн інвестиційних зобов'язань.

Три ключові претенденти.

«Івано-Франківськгаз» уже сьогодні перебуває під оперативним контролем Д. Фірташа, який цікавиться й севастопольською компанією.

Також відомо, що відбувалися переговори про допридбання контрольного пакета «Севастопольгазу» в дрібних власників акцій.

Ключовим претендентом на «Полтавагаз» є колишній нардеп-«регіонал» і нинішній глава Держрезерву О. Лелюк, який скупив його акції ще на початку 2000-х років (колись він сам керував «Полтавагазом»).

Також контрольний пакет «Херсонгаз» уже сконцентровано в ЗАТ «Багатогалузевий концерн “Співдружність”». Воно ж контролює й «Гадячгаз» (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 13.08).

Луганські підприємства з іноземними інвестиціями сплатили вдвічі більше податків.

Надходження до бюджету від підприємств з іноземними інвестиціями податків за сім місяців поточного року становили понад 106 млн грн, що на

64,5 млн грн, або в 2,5 раза більше, ніж у минулому році. Про це УНН повідомили в Луганській податковій.

При цьому йдеться не про фіскальний супровід, акцентував увагу голова Державної податкової служби в Луганській області О. Антіпов, а про рівень обслуговування. «Одним із стимулюючих факторів для залучення до області інвестицій є відшкодування податку на додану вартість в автоматичному режимі. За підсумками семи місяців поточного року відшкодовано 67 млн грн, у тому числі автоматично 24 млн грн. Загалом суб'єктам господарювання області відшкодовано з держбюджету понад 607 млн грн», – зазначив податківець (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 13.08).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Национальный банк уже длительное время искусственно сдерживает колебание гривни, однако даже если официальный курс останется стабильным, то на межбанке и на наличном рынке валют гривня уже скоро потеряет не менее 10–15 коп. Об этом сказал экономический эксперт А. Жолудь, передает УНН.

По словам эксперта, гривня сегодня испытывает огромное давление. «Национальный банк сегодня искусственно сдерживает колебания гривни... Сегодня давление на гривню усиливается, потому что ситуация в мировой экономике не самая лучшая. А Украина, в значительной степени, в поступлениях валюты зависит от экспорта. И если мы не имеем существенного притока валюты, нам нужно его искать, так как значителен импорт, за который надо платить, а также выплаты по долговым обязательствам как государственным, так и частным», – отметил эксперт.

Напомним, эксперты прогнозируют дестабилизацию курса гривни в период после выборов. Тем не менее, сегодня, и большинство экспертов с этим согласны, существует сдерживающий фактор в действиях Нацбанка Украины.

НБУ будет пытаться удерживать курс доллара в пределах, заложенных в бюджете 2012 г., то есть 8,05 грн с отклонением 5 % в любую сторону. Вероятно, что для этого Нацбанк пойдет на дальнейшее сокращение золотовалютных резервов – до 25-27 млрд долл. (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.08).

Украинские производители автотранспортных средств в январе – июле 2012 г., по предварительным данным, выпустили 46,516 тыс. автомобилей и автобусов, что почти на 20 % меньше, чем в январе – июле 2011 г. Об этом говорится в данных ассоциации «Укравтопром».

Так, за январь – июль выпуск легковых автомобилей (львиная доля всего автопроизводства) сократился на 21,7 % – до 42,691 тыс., а производство автобусов и коммерческих автомобилей возросло, соответственно, на 12,6 % (до 1,827 тыс. ед.) и 10,6 % (до 1,998 тыс. ед.).

Напомним, что Межведомственная комиссия по международной торговле в конце мая приняла решение ввести дополнительную пошлину в размере 6,46 % от таможенной стоимости для автомобилей с объемом двигателя 1–1,5 л и 15,1 % – объемом 1,5–2,2 л сроком на три года. Но пока это решение не вступило в силу, так как Минэкономразвития ведет переговоры с рядом стран – торговых партнеров об альтернативных вариантах защиты рынка.

Решение ввести пошлины объясняется тем, что основные страны – поставщики автомобилей в 2010 г. увеличили поставки: Япония – на 15 %, Турция – 17 %, Румыния – 33 %, Южная Корея – 79 %, Германия – 197 % (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 13.08*).

Минсельхоз США (USDA) снизило прогноз урожая зерновых культур в Украине на 0,45 %, или на 0,2 млн т – до 44,1 млн т в 2012 г. Из-за жары фермеры могут потерять до трети урожая картофеля. Об этом говорится в августовском отчете USDA.

Отмечается, что прогноз урожая пшеницы повысился на 15,4 %, или на 2 млн т – до 15 млн т, а прогноз урожая фуражного зерна снизился на 7 %, или на 0,2 млн т – до 29,1 млн т по сравнению с июльским прогнозом.

Как сообщалось, в июле USDA снизило прогноз урожая зерновых культур в Украине на 3,3 %, или на 1,5 млн т – до 44,3 млн т в 2012 г. (*UBR (<http://ubr.ua>). – 2012. – 13.08*).

Обвал российского рубля ударит по украинской экономике.

Министерство экономического развития России разработало несколько сценариев развития экономики страны на случай резкого снижения цен на нефть. Ожидается, что баррель нефти подешевеет почти вдвое, до 60 долл. В связи с этим курс рубля к доллару упадет на треть.

Последствия экономических проблем в России прогнозирует А. Новак, председатель Комитета экономистов Украины, проректор Европейского университета: «Курс российского рубля отразится на экономике Украины. Во-первых, там работает много гастарбайтеров-украинцев. Они получают зарплаты в рублях. Поэтому будут зарабатывать меньше. В последние годы все больше межгосударственных контрактов между Украиной и Россией заключаются с условием расчетов в рублях. Например, правительство завязало на таких условиях поставки газа. Падение рубля сразу вызовет проблемы с наполнением госбюджета Украины.

В 2005–2009 гг. во внешнеэкономической деятельности наблюдалась тенденция к уменьшению доли торговли со странами СНГ, она составляла

28–29 %. Однако за последние годы достигла 40 %. Сосредоточиваться на одном внешнем рынке – всегда плохо для любой экономики. Тем более, если речь идет о бедных рынках стран СНГ. Такая стратегия ненадежна и недальновидна. Украинские предприятия уже потеряли от падения курсов белорусского и российского рублей в 2011 и 2012 г.».

По словам А. Новака, в результате очередного падения рубля пострадают прежде всего украинские металлургические предприятия, тяжелое машиностроение, пищевая промышленность, передает Gazeta.ua. «В таких условиях предприниматели обычно начинают скупать валюту. Это – защитная реакция. Она вызовет волны колебаний валютного курса в Украине. Наибольший удар испытывает госбюджет Украины. Может повториться ситуация 1998 г. Тогда в Украине не было внутренне-экономических факторов для обвала гривны. Однако бизнес начал скупать валюту после обвала российского рубля. В результате чего курс украинской валюты обвалился с 1,8 грн за 1 долл. до более 4 грн», – пояснил эксперт (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2012. – 13.08).

Рост экономики в еврозоне останется вялым не только в первой-второй половине 2012 г., но и в 2013–2014 гг. Об этом в интервью телеканалу «Россия 24» заявил Д. Боровски, глава экономических исследований компании Amundia.

«В еврозоне нужно смотреть на экономический цикл на уровне стран. Сейчас мы видим, что глобальный индекс деловой активности в производственной сфере (PMI) указывает на то, что рост экономики будет очень и очень вялым для еврозоны в целом, и эта так называемая “цепная реакция” от кризиса в периферийных странах региона оказывает давление и на экономику Германии. Даже если ЕС и ЕЦБ смогут стабилизировать стрессовое состояние экономики, то все равно нужно понимать, что рост ВВП будет вялым не только во второй половине 2012 г., но, возможно, и в 2013–2014 гг.», – отметил Д. Боровски.

По мнению эксперта, Германия, несмотря на относительную устойчивость в экономике, не сможет поддержать общий европейский экономический рост: «В этих условиях можно ожидать, что рост экономики Германии будет более или менее устойчивым, однако речи об ускорении роста ВВП Германии не идет. Показатель будет оставаться на положительной территории, он должен оставаться на положительной территории. Однако, учитывая общее ослабление в экономике европейского региона, Германии будет очень сложно показывать очень сильный рост экономики в 2013 г. И поэтому рост всей экономики еврозоны будет замедленным».

По словам Д. Боровски, ЕЦБ должен допускать более высокий уровень инфляции в ближайшие годы: «Сейчас эта тема не обсуждается в ЕЦБ, но, возможно, в ближайшие годы мировым центробанкам может понадобиться допустить более высокую инфляцию, но в краткосрочной перспективе экономический рост в еврозоне будет вялым, и не только в еврозоне, но и других крупных мировых экономиках. И при этом мы ожидаем, что

инфляция будет находиться под контролем. Цель в 2 % не является проблемой сейчас, но может стать ключевым вопросом в будущем» (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 13.08).

Испании не потребуется предоставление программы по спасению экономики, как это произошло с Грецией. Такую точку зрения высказал министр иностранных дел ФРГ Г. Вестервелле, передает Reuters.

«Правительство Испании показало, что намерено продолжать курс реформ с неизменной решительностью, – отметил министр. – Именно поэтому я настроен оптимистично в отношении Испании». Он добавил, что считает Испанию страной с сильной экономикой.

25 июня 2012 г. Испания официально запросила у ЕС финансовую помощь на рекапитализацию банковской системы в размере до 100 млрд евро. 21 июня текущего года были опубликованы первые итоги аудита испанского банковского сектора, проведенного компаниями Rolan Berger и Oliver Wyman. По их данным, для восстановления банковской системы Испании может потребоваться от 51 млрд до 62 млрд евро.

Средства на рекапитализацию банков выделяются на условиях соблюдения Испанией бюджетной дисциплины и проведения программы фискальной консолидации. (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 13.08).

Економісти знизили очікування відносно зростання економіки США, прогнозуючи, що безробіття залишиться на високому рівні до кінця року. Про це йдеться у дослідженні Федерального резервного банку Філадельфії, передає Reuters. Дослідження показало, що, на думку 48 економістів, які брали в ньому участь, зростання ВВП США в III кварталі становитиме 1,6 % проти 2,5 % у попередньому прогнозі, опублікованому в травні.

Економісти також знизили прогноз річного зростання економіки.

На думку економістів, ВВП США у 2012 р. зросте на 2,2 % проти 2,3 % у попередньому прогнозі.

Аналітики також вважають, що ймовірність того, що економіка США скоротиться протягом наступних чотирьох кварталів, зросла. Ситуація на ринку праці теж погіршиться, вважають економісти. Рівень безробіття в середньому становитиме 8,2 % у поточному році, перед тим як опуститися до 7,9 % у наступному. Зайнятість поза сільськогосподарським сектором буде зростати на 125 тис. робочих місць на місяць у III кварталі проти попереднього прогнозу на рівні 170 тис. робочих місць (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 13.08).